

Rapport for

Bærekraftig forretningspraksis 2019

for Felleskjøpet Agri SA

□

Til lesere av rapporten

Næringslivet spiller en nøkkelrolle i å oppnå FNs bærekraftsmål. Et velfungerende og ansvarlig næringsliv bidrar til bærekraftig utvikling gjennom verdi- og jobbskaping, og med nye løsninger på globale utfordringer. Likevel kan virksomheter også medvirke til negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø. Medlemmer i Etisk handel Norge har derfor forpliktet seg til å jobbe med aktsomhetsvurderinger for å jobbe for mer bærekraftig forretningspraksis.

Til grunn for dette arbeidet ligger Etisk handel Norges prinsipper som dekker områdene anstendig arbeid, menneskerettigheter, miljø/klima, antikorrupsjon og dyrevelferd. Medlemmene er forpliktet til hvert år å rapportere om hvilke utfordringer de står overfor og hvilke tiltak som gjennomføres for å håndtere utfordringene. Nå i 2020, er rapporteringsmalen ny og er bygget rundt OECDs modell for aktsomhetsvurderinger. Det er nytt for oss, og det er nytt for våre medlemmer. Det er denne rapporten du sitter med nå. Rapporten er offentlig tilgjengelig.

Malen for medlemsrapporteringen søker å svare på forventningene til arbeid med ansvarlig næringsliv og bærekraftig forretningspraksis som beskrevet i FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Rapporteringen til Etisk handel Norge dekker vesentlige elementer i rapporteringsrammeverket til Global Report Initiative (GRI) og kan benyttes som framdriftsrapport til Global Compact.

Heidi Furustøl

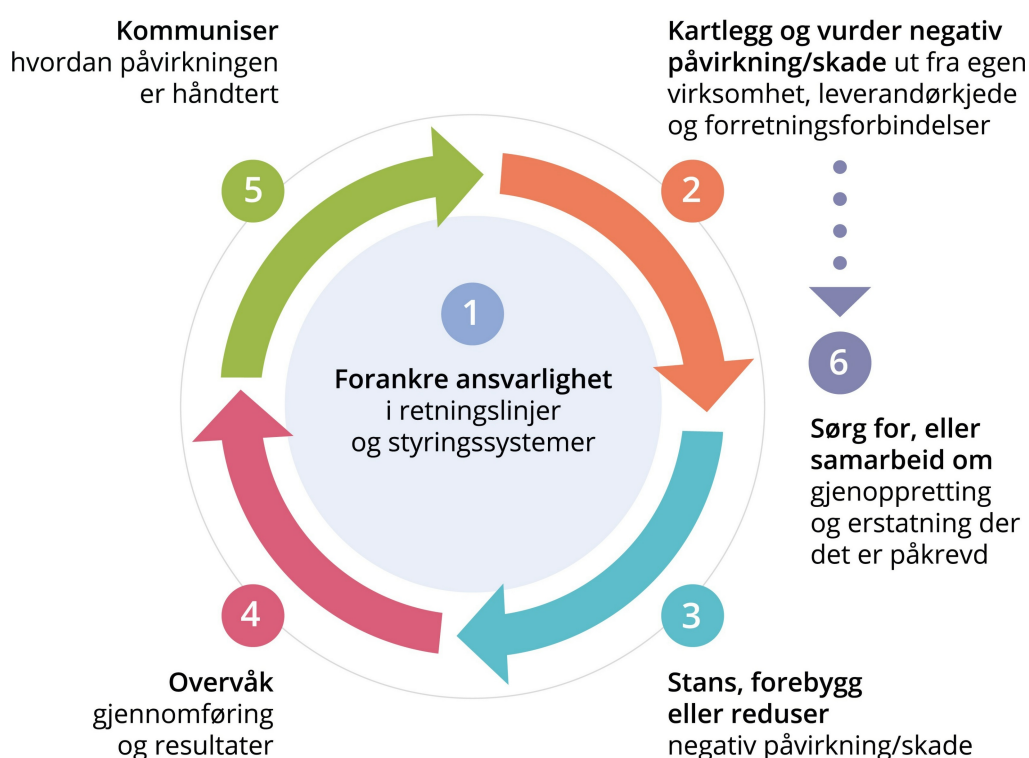
Daglig leder

Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

Felleskjøpet sin visjon er bærekraftig Bondenytte til alle. Vi er den viktigste leverandøren til den norske bonden og skal bidra til å øke norsk matproduksjon og selvforsyning, samtidig som den totale miljøbelastningen blir så liten som mulig og klimagassutslippene går ned. Dette stiller nye krav til oss, og gjør at vi må sette oss høye og ambisiøse mål for årene som kommer.

Året som har gått har vært preget av følgende hovedaktiviteter:

- Vi har dette året jobbet hardt for å etablere en bærekraftstrategi som skal sikre at vi bidrar til det grønne skiftet.
- Fortsatt arbeidet med å kartlegge alle våre leverandører ved hjelp av vårt egenetablerte risikokartleggingssystem
- Revisjon i Kina av leverandøren som produserer den kjente FK-dressen.
- Plastposene du får i våre butikker er nå laget av resirkulert landbruksplast. Vi stiller nå høyere krav til våre leverandører om bruk av resirkulert materiale.

Vi skal ha transparens i våre leverandørkjeder slik at vi vet hvor produkter og råvarer som kjøpes inn har sin opprinnelse, og under hvilke forhold de er produsert. Kontinuerlig videreutvikling av vår strategi rundt bærekraftig produksjon av råvarer til kraftfôr-produksjon er svært viktig i denne sammenheng.

Felleskjøpet jobber kontinuerlig for økt lønnsomhet for bonden på kort og lang sikt. Arbeidet med etisk handel, og et aktivt medlemskap i Etisk Handel Norge, er viktig for å sikre trygg verdiskapning sammen med bonden.

" Arbeidet med etisk handel, og et aktivt medlemskap i Etisk Handel Norge, er viktig for å sikre trygg verdiskapning sammen med bonden. "

John Arne Ulvan
Administrerende Direktør

Nøkkelinformasjon om bedriften og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om bedriften

Navn på bedriften

Felleskjøpet Agri SA

Adresse hovedkontor

Depotgata 22, 2000 Lillestrøm

Viktigste merker, produkter og tjenester

Viktigste merker: John Deere, Stihl, Delaval, Workmaster, Appetitt, Format, Labb. Viktigste produkter: Maskiner til landbruket, kraftfôr, gjødsel, plantevern, kjæledyrfôr, hageredskaper, planter og blomster. Viktigste tjenester: Verkstedstjenester for lan

Beskrivelse bedriftens struktur

Felleskjøpet Agri SA er delt inn i 4 forskjellige divisjoner:

Produksjon og Vareforsyning: Produksjon av kraftfor og foredling av korn. I tillegg er logistikk og Innkjøp en del av denne divisjonen.

Landbruk: Salg av kraftfôr, gjødsel og annen Plantekultur

Maskin: Salg av driftsmidler til bonden som traktor, treskere og tilleggsutstyr

Retail Norden: Butikkjeden som også omhandler den svenske butikkkjeden Granngården AB.

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

16 200 000 000

Antall ansatte

3 596

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering (fusjoner, oppkjøp eller lignende)

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Eskild Mork Aamodt, Innkjøpsleder

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

eskild.mork.aamodt@felleskjopet.no

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av bedriftens innkjøpsmodell og leverandørkjeden

Avdelingen Konsernninnkjøp har overordnet ansvar for innkjøp i Felleskjøpet Agri. Samtidig eies avtaleforhold og relasjoner til leverandører av mange forskjellige personer, i hovedsak kategorisjefer for henholdsvis Maskin og Retail men også innkjøpere av råvarer til kraftforproduksjon.

FKAs Innkjøpspolicy er vedtatt i styret og skal være styrende for alle innkjøp som gjennomføres i organisasjonen.

Antall leverandører som bedriften har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

4 345

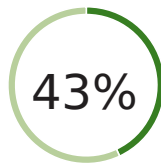
Kommentar til antall leverandører

Alle leverandører man har mottatt fakturaer fra i 2019.

Type innkjøp/ leverandørforhold

Helt/delvis egeneid
produksjon

Innkjøp direkte fra
produsent

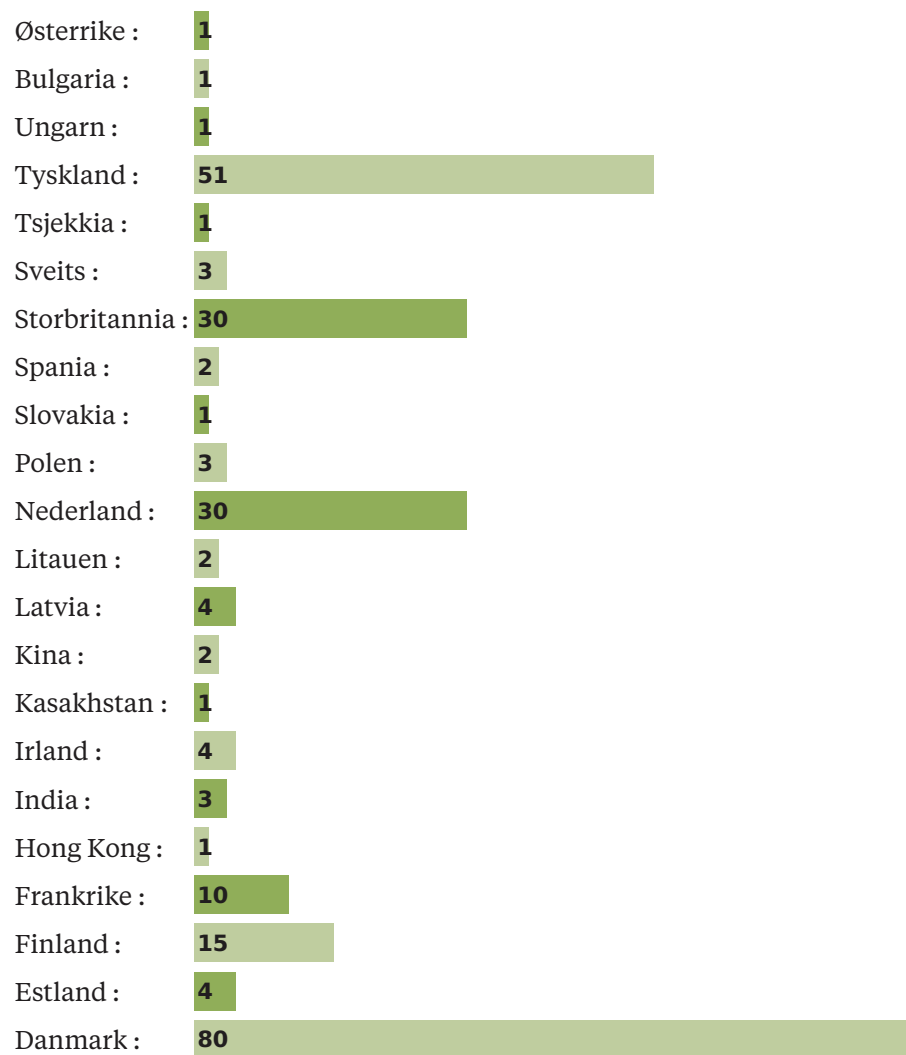
Innkjøp via
agent/mellomledd/in

Annet

Kraftforet er egenprodusert og selges i noe grad også i butikkene.

Liste over førsteleddsprodusenter per land

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter som bedriften har oversikt over, og hvor mange produsenter er dette basert på.

Antall arbeidere

1 500

Antall produsenter dette er basert på

7

Kommentar til antall arbeidere

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer og geografi

Tekstil	Kina
Soya	Brasil Kina
Maisgluten	Brasil Kina

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Ja

Mål og fremdrift

MÅL OG FREMDRIFT I RAPPORTERINGSÅRET

1

Mål: Jobbe videre med risikokartleggingssystem. Målet er å ha kartlagt 50% av alle leverandører i risikokartleggingssystem innen utgang 2019.

Status: Kartleggingssystemet har i 2019 gjennomgått nødvendige endringer for å kunne kartlegge risiko hos alle FKAs leverandører. Av den grunn er ikke mer enn 30% av leverandørene kartlagt.

2

Mål: Bruke systemet aktivt for å identifisere leverandørkjedene med størst risiko.

Status: Systemet kan nå brukes til å identifisere leverandørkjedene med størst risiko.

3

Mål: Gjennomføre sosiale revisjoner med fokus på worker voice. Aktivt bruk av IEHs nettverk med ressurspersoner.

Status: Revisjon av Felleskjøpets leverandør på FK-dressen ble foretatt i mai 2019.

MÅL FOR KOMMENDE ÅR

1

Ferdigstille risikokartleggingssystem. Mål om å ha kartlagt 80% av Felleskjøpets leverandører innen året er omme.

2

Jobbe videre med bærekraftsstrategi. Implementere Etisk Handel-rapportering som en del av rapportering på Bærekraftsstrategi.

3

Komme opp med detaljerte mål på bærekraftsstrategiene og rapportere på disse.

4

Implementere ny rapporteringsmal i Etisk Handel som fremdriftsverktøy og jobbe målrettet etter den. Mål om å komme opp på nivået "Underveis" i alle kategorier i løpet av 2020.

5

Bruke risikokartleggingssystem til å kartlegge de 20 leverandørene med høyest risiko. Mål om å utarbeide en plan for å minimere risiko hos disse 20 leverandørene.

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av bærekraft i virksomheten handler om å ha relevante policyer og retningslinjer på plass, og effektive styringssystemer for implementering av disse. Sentralt i dette er virksomhetens arbeid med aktsomhetsvurderinger. Det vil blant annet si å ha strategier og planer for hvordan virksomheten identifiserer og håndterer virksomhetens negative påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø, også gjennom forretningsforbindelser og i leverandørkjeden. Gjennom å håndtere dette på en god måte bidrar virksomheten til oppnåelse av bærekraftsmålene. Tydelig forventning fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Arbeid med bærekraft bør være en integrert del forretningsdriften. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy for egen virksomhet

1.A.1 Hva sier bedriften offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn og miljø?

Felleskjøpet har pekt ut fem hovedområder i sin policy:

Klima og miljø

Antikorrupsjon

Menneskerettigheter

Arbeidstakerrettigheter

Leverandører

Felleskjøpet vil arbeide aktivt for å bekjempe enhver form for korrupsjon. Vi følger FNs menneskerettighetserklæring, FNs barnekonvensjon, ILO-konvensjonene og avtaler og rettigheter i arbeidslivet. Felleskjøpet vil følge opp alle sine leverandører for å sikre at de tilfredsstiller kravene i vår policy for bærekraftig utvikling

1.A.2 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Policy for bærekraftig utvikling ble forankret og vedtatt i styret i 2015.

Nå i 2020 jobber vi for å forankre en ny bærekraftsstrategi. Den er utviklet av vår Utviklingssjef for Grønn Konkurranseskraft sammen de forskjellige forretningsområdene.

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med bærekraftig forretningspraksis organisert i bedriften, og hvorfor?

André Monsrud er vår Utviklingssjef for Grønn Konkurranseskraft og ansvarlig for å utvikle Felleskjøpets bærekraftsstrategi. Han gjør dette i samarbeid med divisjonene som eier de 10 uttalte bærekraftsmålene.

Arbeidet med bærekraft i våre leverandørkjeder eies av Konserninnskjøp, hvor Geir Vik er Innkjøpsdirektør. Eskild Mork Aamodt, Innkjøpsleder, er ansvarlig for å drive arbeidet med kartlegging og identifisering av risiko i våre leverandørkjeder. Han er også medlemskontakt og ansvarlig for rapporteringen og framdriften i arbeidet med Etisk Handel. Marius Didrik Aas, Innkjøpsjef Retail, er ansvarlig for fremdriften og forankringen av dette arbeidet i divisjon Retail som er mest utsatt for risiko.

Arbeidet med miljøsertifisering i henhold til ISO, drives av HMS og Kvalitetsavdelingen som ledes av HMS og Kvalitetssjef Nina Breidalen og kvalitetsrådgiver Beathe Engelsens.

1.B.2 Hvordan blir ansatte gjort klar over at virksomheten skal være bærekraftig, og betydningen det har for de ansattes stilling og arbeidsoppgaver?

Alle ansatte som har leverandøransvar har vært gjennom Felleskjøpets Innkjøpsskole hvor Etisk Handel har vært et tema. Dokumentet "Retningslinjer for Etisk Handel" må også undertegnes av leverandør ved avtaleinngåelse og det er det leverandøransvarlig sitt ansvar.

Felleskjøpets Bærekraftsstrategi skal publiseres til alle ansatte og andre interessenter så fort den er klar til publisering.

Felleskjøpets Policy for Bærekraft ligger tilgjengelig på Intranett og FKAs egne nettsider.

Alle ansatte er gjort oppmerksom på Felleskjøpets medlemskap i Etisk Handel Norge.

Alle ansatte er gjort oppmerksom på at FKA skal miljøsertifiseres i henhold til ISO 14001 i 2020.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Det henvises til Etiske Retningslinjer i Personelhåndboka og alle ansatte skal skrive under på at de har lest og forstått innholdet i den. I de Etiske Retningslinjene henvises det til FKAs Policy for Bærekraftig utvikling og Retningslinjer for Etisk Handel.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser om å respektere mennesker, samfunn og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

Følgende står i FKAs Etiske Retningslinjer:

Felleskjøpet ble høsten 2014 medlem av Initiativ for Etisk Handel (IEH) og jobber for å fremme gode arbeids- og miljøforhold i våre leverandørkjeder. Dette ønsker vi å gjøre i nært samarbeid med våre leverandører og samarbeidspartnere. For å tydeliggjøre hva vi forventer av våre leverandører, har Felleskjøpet vedtatt å følge IEHs retningslinjer for etisk handel, og nedfelle krav og rutiner for innføring av disse i våre innkjøpsbetingelser.

Retningslinjene dekker grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljø.

Våre leverandører skal levere varer og tjenester til Felleskjøpet, som er produsert i overensstemmelse med disse retningslinjene. Leverandørene skal også videreformidle og følge opp retningslinjene hos sine underleverandører.

Felleskjøpet vil jobbe kontinuerlig for å forbedre egen policy og praksis som kan bidra til at leverandørene til enhver tid etterlever retningslinjene for etisk handel.

Felleskjøpet rapporterer til IEH på progresjon i vårt arbeid med etisk handel og denne rapporten er offentlig tilgjengelig.

1.C.2 Hvordan følges virksomhetens strategier og planer for å være ansvarlig og bærekraftig opp i ledelse og styret?

Resultatene av "Feedback" som tidligere er gitt ut til oss fra Etisk Handel Norge etter årsrapporten er evaluert blir fulgt opp av administrerende direktør. Det er foreløpig ingen rapportering til styret.

Målet er at ny Bærekraftsstrategi av 2020 og målene i denne skal både følges opp i Konsernledermøtene og i styret.

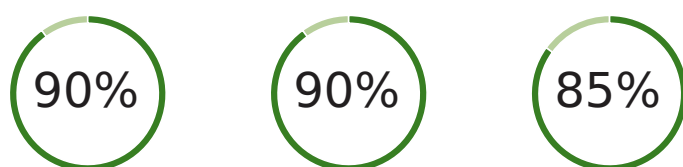
1.D Partnerskap og samarbeid med forretningsforbindelser, spesielt leverandører

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med forretningspartnere, spesielt i leverandørkjeden?

Retningslinjer for Etisk Handel er med som vedlegg i alle leverandøravtaler. Alle leverandører må bekrefte og skrive under på den.

Indikator

Prosent av leverandører som har akseptert retningslinjer for leverandører

Prosentandel av alle Felleskjøpets avtaleleverandører som er ca 616 i antall.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraft i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

To av personene som er ansvarlige for bærekraft har vært på kurs om "Worker voice" og derfor har fokuset i leverandørrevisjoner dreid seg mer om grad og mulighet for fagorganisering hos våre leverandører.

Fokuset på sirkulære varestrømmer har økt og det stilles krav til flere og flere leverandører om økt bruk av resirkulert materiale.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning eller skade på mennesker, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp virksomhetens prioritert risiko for negativ påvirkning/ skade for mennesker, samfunn og miljø.

Prioritert negativ påvirkning / skade	Relatert tema	Geografi
Utslipp fra kua	Drivhusgasser	
Utslipp driftsmidler i landbruket	Utslipp Drivhusgasser	
Landbruksplast på avveie	Miljø Avfall Materialbruk	Norge
Risiko for negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø i våre leverandørkjeder.	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnearbeid Diskriminering Brutal behandling Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid Marginaliserte befolkningsgrupper Miljø Korrupsjon Dyrevelferd Utslipp Drivhusgasser Materialbruk	Kina India Kasakhstan
Utslipp av klimagasser fra egen produksjon og transportvirksomhet	Utslipp Drivhusgasser Energi Avfall Materialbruk	
Risiko for negativ påvirkning på dyrevelferd og dyrehelse	Dyrevelferd	

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

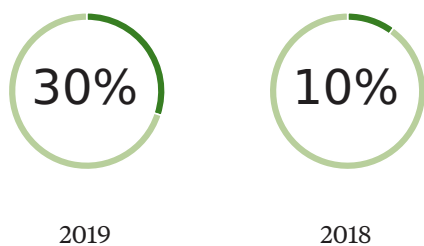
2.A.2 Beskriv kort virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og spesifikt hvordan den negative påvirkningen/skaden ble identifisert og prioritert i denne perioden. Beskriv hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/ dere har snakket med.

Vi har et egenutviklet risikokartleggingssystem som er utviklet med bruk av godkjente kilder i Etisk Handel Norge (ITUC, The US Department of Labour, US State Department, Transparency International og Environmental Performance Index). Systemet er også utviklet i samarbeid med vår daværende veileder fra Etisk Handel Norge, Karoline Bakka Hjertø.

Identifikasjon av Kina og tekstilbransjen som høyrisiko for negativ påvirkning gjorde at vi i 2019 gjennomførte en revisjon av vår leverandør av FK-dressen, Workmaster. I forkant av denne revisjonen gjennomførte vi kurset "Worker representation in China" gjennom Fair Wear Foundation.

Indikator

Andel leverandører som er risikovurdert

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen negativ påvirkning/skade for mennesker, samfunn og miljø som ble identifisert i kartleggingen i egen virksomhet, leverandørkjeden eller hos forretningsforbindelser i rapporteringsåret og hvordan disse er håndtert.

A woman in a blue lab coat and cap is working in a laboratory. She is looking down at a piece of equipment on a table. In the background, other people in similar attire are working at their stations. The lighting is bright and even.

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er mindre viktig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø

Prioritert negativ påvirkning/skade	Utslipp fra kua
Overordnet mål :	
Status :	
Mål i rapporteringsåret :	

Utforte tiltak og begrunnelse :

Prioritert negativ påvirkning/skade	Utslipp driftsmidler i landbruket
Overordnet mål :	
Status :	
Mål i rapporteringsåret :	

Utforte tiltak og begrunnelse :

Prioritert negativ påvirkning/skade	Landbruksplast på avveie
Overordnet mål :	Minimere mengde plast på avveie
Status :	85% av landbruksplasten blir samlet inn og gjenvunnet
Mål i rapporteringsåret :	Bruke en pilot på innsamling av landbruksplast til å skaffe oss kunnskap om hvordan vi kan bidra til å sørge for at mer landbruksplast blir samlet inn og dermed redusere plast på avveie.

Utforte tiltak og begrunnelse :

Pilotprosjekt på innsamling av landbruksplast i Østerdalen, Hedmark

Prioritert negativ påvirkning/skade	Risiko for negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø i våre leverandørkjeder.
Overordnet mål :	Minimere risiko i våre leverandørkjeder.
Status :	30 % av avtaleleverandører kartlagt ved hjelp av risikokartleggingssystem.
Mål i rapporteringsåret :	Kartlegge 80% av avtaleleverandører

Utforte tiltak og begrunnelse :

Prioritert negativ påvirkning/skade	Utslipp av klimagasser fra egen produksjon og transportvirksomhet
Overordnet mål :	Nullutslipp
Status :	
Mål i rapporteringsåret :	

Utførte tiltak og begrunnelse :

Prioritert negativ påvirkning/skade	Risiko for negativ påvirkning på dyrevelferd og dyrehelse
Overordnet mål :	
Status :	
Mål i rapporteringsåret :	

Utforte tiltak og begrunnelse :

ANDRE TILTAK FOR Å HÅNDTERE NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE:

Beskriv virksomhetens gjennomgripende tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning/ skade på mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden

3.B.1 Reduksjon av miljø- og klimafotavtrykk

Utviklet og produserer nå kraftfôr med 20% lavere Co2-avtrykk.

3.B.2 Tilpassing av egen innkjøpspraksis (sourcing)

Økt fokus og krav til bruk av resirkulert materiale.

3.B.3 Valg av produkter og sertifiseringer

Felleskjøpet har sluttet seg til FNs New York-erklæring mot avskogning og rapporterer årlig på fremdrift. Vi har også felles policy sammen med Denofa og fôrbransjen i Norge avskogingsfri Soya.

Vi er også partner i "Initiativ for bruk av bærekraftig palmeolje i norsk Kraftfôrindustri". Målet er at palmeoljen skal være sertifisert i henhold til kriteriene i Roundtable on Sustainable Palm Oil. Felleskjøpet bruker palmeolje og oljepalmeprodukter som er sertifisert "RSPO-segregated".

3.B.4 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

3.B.5 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

3.B.6 Andre planer og utførte tiltak for å håndtere negativ påvirkning/skade

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og redusere virksomhetens negative påvirkning/ skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Virksomhetene må ha rutiner og systemer for å overvåke gjennomføringen og resultatene for å kunne vurdere disse. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger, brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A. Overvåke og evaluere

4.A.1 Beskriv hvem som har ansvar for å overvåke effekten av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø, og hvordan overvåkingen gjennomføres i praksis

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør at virksomhetens og forretningsforbindelsers (f.eks. leverandørers) tiltak for å identifisere, forebygge og redusere negativ påvirkning faktisk fungerer.

A woman with dark hair tied back, wearing a light blue button-down shirt and a brown leather apron, is looking down at a large, industrial-style metal pot or pan on a stove. The background is a blurred kitchen setting.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomhetens aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Det vil si ekstern kommunikasjon av policyer og retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere bedriftens faktiske og potensielle negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, inkludert funn og effekt og resultater av tiltakene/aktivitetene.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

Vi kommuniserer gjennom media og i direkte dialog med berørte interessenter. Eksempel på dette er når det forekommer støv og støyutslipp fra våre fabrikker.

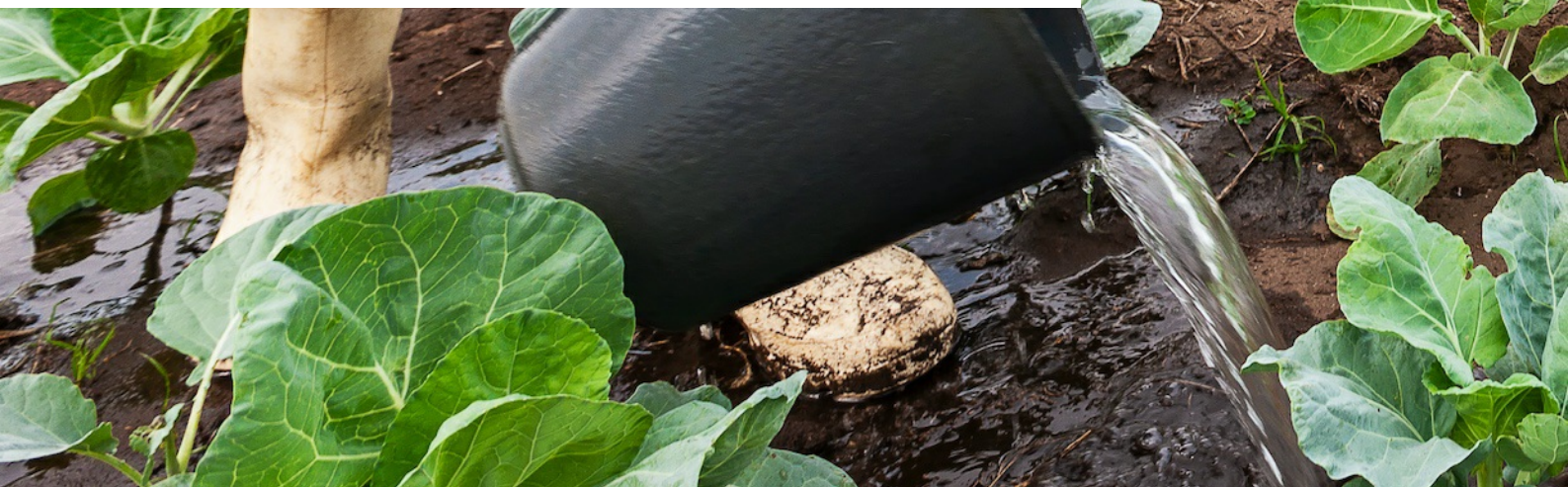
5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket, eller bidratt til skade, på mennesker eller samfunn, håndteres den skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at en skade på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

6.B Tilgang til mekanismer for gjenoppretting

6.B.1 Beskriv hva selskapet gjør for å sikre at påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til effektive mekanismer for gjenoppretting, når det er aktuelt

Kontaktinformasjon:

Felleskjøpet Agri SA
Eskild Mork Aamodt, Innkjøpsleder
eskild.mork.aamodt@felleskjopet.no